

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet/Tanszék	Irodalomtudományi Intézet
1.4 Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Összehasonlító irodalom

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Irányzatok a 19. századi világirodalomban – LLT4210						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. T. Szabó Levente						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Borbély András						
2.4 Tanulmányi év	MA 2	2.5 Félév	2	2.6. Az értékelés módja	Vizsga	2.7 A tantárgy típusa	Kö, A

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 A tantervben szereplő össz-óraszám	7	melyből: 3.5 előadás	4	3.6 szeminárium/labor	1
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					40
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					35
Szemináriumok / házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					10
Konzultáció					11
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					0
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	28				
3.8 A félév össz-óraszama	98				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	előadóterem, vetítő, internethozzáférés, laptop, hangszórók.
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	szemináriumi terem, vetítő, internethozzáférés, laptop, hangszórók

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	- C1.1 - C 4.1. - C 4.2. - C 6.1. - C 6.2.
Általános kompetenciák	- CT1 - CT2

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	bevezető és általános jártasság a világirodalom 19. századi történetében
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	- az előadás nem törekszik teljességre, olyan fontos tendenciákat, irányzatokat mutat be, amelyek révén rálátás nyílik komparatisztikai folyamatokra és amelyek révén a hallgatók utóbb önállóan is képesek tájékozódni a 19. század világirodalmában - a szemináriumok az alapszövegek és a legfontosabb problémakörök közös olvasására, átbeszélésére, alkalmazására törekszenek

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
-2. Az esszé az európai romantikákban	Problémafelvetés és az irodalomolvasó hallgatók érintettségének,	

	ismereteinek felmérése	
3-4. Modern gazdaság és irodalmi képzelet a 19. században Chamisso <i>Peter Schlemihl</i> -jétől a bohémság irodalmának gazdaságkritikájáig	Fogalom-tisztázó magyarázat és a fogalmak, elméleti koncepciók demonstratív olvasástechnikai alkalmazása. A hallgatóknak menet közben ellenőrizni kell a tanári olvasat megfelelését a demonstrált irodalomtudományi beszédmódnak, illetve az olvasott irodalmi szövegnek.	
5. A romantikus orientalizmus	Idem	
6-7. Don Juan, Prométheusz és a dandy a hosszú 19. században	Idem	
8-9. A mimetikus poétikák világirodalmi kontextusban: a világirodalmi realizmus Balzactól Turgenyevig. A „fantasztikus realizmus” Dosztojevszkijnél. A naturalizmus transznacionális hagyományozódásának kérdései	Idem	
10-11. Az „új nő” a 19. század végének művészeti és irodalmi életében és az irodalmi feminizmus megjelenése	Idem	
12. Az európai szimbolista mozgalom	Idem	
13. A művészetábrázolás gyakori toposzai a 19. századi világirodalomban	Idem	
14. A modernség transznacionális fogalomtörténete: modernizmus-felfogások a 19. és 20. század fordulóján	Idem	

Kötelező könyvészet: Mihail Bahtyin, <i>Dosztojevszkij poétikájának problémái</i>, Osiris, Budapest, 2001. vagy: Erich Auerbach, <i>Mimézis: a valóság ábrázolása az európai irodalomban</i>, Gondolat, Bp., 1985. Niklas Luhmann, <i>Szerelem-szenvedély. Az intimitás kódolásáról</i>, József Műhely Kiadó, Budapest, 1997, 17-26, 148-198. Carl E. Schorske, <i>Bécsi századvég</i>, ford. Györffy Miklós, Helikon, Budapest, 1998.		
---	--	--

Pál József, <i>Világirodalom</i>, Akadémiai, Budapest, 2008. (az összes, a 19. századi világirodalomra vonatkozó fejezet ismerete kötelező) A hallgatók – az általuk beszélt idegen nyelv függvényében – választanak a következő munkák közül: Carsten Zelle: <i>Von der Ästhetik des Geschmacks zur Ästhetik des Schönen Die Wende von der Aufklärung zur Romantik 1760-1820</i>, Hrg. Horst Albert Glasier und György M. Vajda, John Benjamins Publishing Company, Amsterdam/Philadelphia, 2001, 371-398. vagy: Monika Schmitz-Emans: <i>Night-Sides of Existence: Madness, Dream, etc. = Romantic Prose Fiction</i>, ed. Gerald Gillespie et al., John Benjamins, Amsterdam-Philadelphia, 2008, 139-167.		
A szeminárium célja –lényegében az előadás tematikáját vetve –a 19. századi világirodalom egy-egy jellegzetes szövegének zletes megbeszélése műfaji-műnemi, nyelvi-poétikai és ntextuális szempontok szerint.	Módszerek: szoros szövegolvasás, vitaindítók, vita/beszélgetés	
1. Költészet, természet, aposztrophé. Shelley: Óda a nyugati szélhez. Keats: Óda egy csalogányhoz. - Jonathan Culler, <i>Aposztrophé</i>, Helikon Irodalomtudományi Szemle, 2000/3, 370-389. - Jorge Luís Borges, <i>Keats csalogánya</i>, in: Uő., <i>Az örökkévalóság története. Esszék</i>, Bp., Európa, 1999, 293-297. Az angol változat: http://www.poetryfoundation.org/poem/174401 http://www.bartleby.com/101/624.html Magyar változatok: http://mek.niif.hu/00400/00455/00455.htm#d4150 http://www.magyarulbabelben.net/works/en/Keats,_John-1795/Ode_To_A_Nightingale/hu/3704-%C3%93da_egy_csalog%C3%A1nyhoz		
2. Társadalom és természet, a tőke és a test. Balzac és a kapitalizmus születése - Honoré de Balzac, <i>Sarrasine</i>, in: Uő., <i>Emberi színjáték</i>, Magyar Helikon, 1963, 79-112. (VI. kötet) <i>Balzac előszava az Emberi színjátékhoz</i>, in: Honoré de Balzac, <i>Emberi színjáték</i>, Budapest, Magyar Helikon, 1962, 1021-1036. (I. kötet) - Karl Marx, <i>(Pénz)</i>, in: Uő., <i>Gazdasági-filozófiai kéziratok 1844-ből</i>, Budapest, Kossuth Kiadó, 1977, 74-77.	Idem	
3. „Az egyetlen keresztény filozófus”. Søren Kierkegaard	Idem	

- Søren Kierkegaard, <i>Félelem és reszketés</i>, Bp., Európa, 1986. - Jacques Derrida, <i>A halál adománya. Adni – kinek? (A tudás paradoxona)</i>, in: <i>Az árnyék helye. Tanulmányok a hatalom, a morál és az erőszak kérdéseiről</i>, szerk. Gulyás Gábor, Széplaky Gerda, Pozsony, Kalligram, 2011, 55-80.		
4. Fantasztikum és menippea Dosztojevszkij két elbeszéléseiben (Bobok, Egy nevetséges ember álma) - Fjodor Mihajlovics Dosztojevszkij, <i>A nagyváros homályából. A kis hős és egyéb elbeszélések</i>, http://mek.oszk.hu/05800/05860/05860.htm#10 - Mihail Bahtyin, <i>A műfaj és a szűzsé-szerkezet sajátosságai Dosztojevszkij műveiben</i>, in: Uő., <i>Dosztojevszkij poétikájának problémái</i>, Bp., Osiris, 2001. (http://www.inaplo.hu/nv/200107/16.html)	Idem	
5. Csehov „mikroregényei” (Unalmas történet, A kutyás hölgy, Jonics) - Anton Pavlovics Csehov, <i>Művei</i>, Bp., Európa, 1959. (III. kötet) - Pjotr Vajl, <i>A regényíró útja. Csehov</i>, in: Uő., <i>Édes anyanyelv. Az orosz irodalom aranykoráról</i>, Bp., Európa, 1998.	Idem	
6. Regény és társadalom (Lev Tolsztoj: Anna Karenina) - Lev Tolsztoj, <i>Anna Karenina</i>, Bp., Európa, 1960. - Király Gyula, <i>Tolsztoj művészi gondolkodása és a regény narrativitása (Tolsztoj és Shakespeare)</i>, in: Uő., <i>Dosztojevszkij és az orosz próza</i>, Bp., Akadémiai, 1983, 177-202.	Idem.	
Kötelező könyvészet: Lásd fent.		

9. A szakmai testületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A tantárgy tartalma megfelel a korszerű hazai és nemzetközi összehasonlító irodalomtudományi normáknak. Ugyanakkor igyekszik olyan gyakorlati módon felvetni a legfontosabb módszertani kérdésfelvetéseket, hogy azok minél változatosabb interkulturális munkáltatói helyzetben használhatók legyenek.

10. Értékelés

A tevékenység típusa	10.1 Értékelési	10.2 Értékelési	10.3 Ennek
----------------------	-----------------	-----------------	------------

	kritériumok	módszerek	aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Jártasság az egyes kérdéskörökben és a szakirodalomban	Írásbeli vizsga	50%
	A problémák kezelésének minősége.		
	Logikus érvelés, árnyalt fogalomhasználat.		
10.5 Szeminárium	1. A vitaindítók, az egyéni és csoportos bemutatók, illetve az egyes szemináriumokhoz kapcsolódó rövid írásbeli gyakorlatok és feladatok értékelése 2. a szemináriumokra való felkészültség, rendszeres aktív részvétel, a véleményformálás gyakorisága, az érvelés minősége		50 %
10.6 Minimális követelmények			
• a kötelező szakirodalom ismerete • aktív jelenlét a szemináriumon (1 hiányzás megengedett) • a félév során kétszer egy közös szemináriumi feladatban részt venni • az előadáshoz és szemináriumokhoz kapcsolódó írásbeli feladatok, gyakorlatok legalább felének a teljesítése • az előadás és szeminárium anyagának alapos, értő ismerete			